वित्तव्यवस्था

२०१६-१७ या वित्तीय वर्षाकरिताच्या लेखांना आता अंतिम स्वरुप देण्यात आले आहे. उपक्रमाच्या लेखांबाबतची ठळक वैशिष्टये पुढीलप्रमाणे आहेत :

(ए) महसूल उत्पन्न / खर्च

२०१६-२०१७ या वर्षाकरिता वित्तीय ठळक वैशिष्टये

(रु कोटीमध्ये)

तपशील	२०१५-१६	२०१६-१७	किंमतीमधील वाढ/घट
I. विद्युत पुरवठा			
उत्पन्न			
विद्युत ऊर्जेची विक्री	४८३७.५५	४४३०.९९	(-)४०६.५६
अन्य जमा (सर्वसाधारण प्रशासनाच्या हिश्श्यासह खर्च)	८५.७९	९९.०९	(+)१३.३०
एकूण - ए	**४९२३.३४**	**४५३०.०८**	(-)३९३.२६
खर्च			
विद्युत ऊर्जेची खरेदी	२७००.०४	२३१४.४५	(-)३८५.५९
घसारा (सर्वसाधारण प्रशासनाच्या हिश्श्यासह खर्च)	१०६.१०	१०७.७७	(+)१.६७
सर्वसाधारण प्रशासनासहित आस्थापना खर्च	४७६.८५	४५८.८१	(-)१८.०४
अन्य खर्च (सर्वसाधारण प्रशासनाच्या समावेशासह	४९२.२३	४१६.४९	(-)७५.७४
एकूण - बी	**३७७५.२२**	**३२९७.५२**	(-)४७७.७०
विद्युत पुरवठा शिल्लक/तूट (I ए - I बी)	(+)११४८.१२	(+)१२३२.५६	(+)८४.४४

(रु कोटीमध्ये)

तपशील	२०१५-१६	२०१६-१७	किंमतीमधील वाढ/घट
II. बसगाडया			
उत्पन्न			
प्रवाशांपासून मिळकत	१३४९.०२	११७८.९१	(-)१७०.११
आरक्षित बसगाडया आणि पोलिस कर्मचा-यां कडून ठोक रकमेचे प्रदान	१५.०२	१५.१०	(+)०.०८
बृ.मुं.महानगरपालिका अनुदान	—	–	–
अन्य जमा (सर्वसाधारण प्रशासनाच्यासमावेशासह)	८९.७४	१०१.५३	(+)११.७९
एकूण - सी	**१४५३.७८**	**१२९५.५४**	(-)१५८.२४
खर्च			
घसारा (सर्वसाधारण प्रशासनाच्या समावेशासह)	३५.८०	३७.५६	(+)१.७६
सर्वसाधारण प्रशासनाच्या समावेशासहित आस्थापना खर्च	१६८८.५६	१५६७.९२	(-)१२०.६४
अन्य खर्च (सर्वसाधारण प्रशासनाच्या समावेशासह)	७९१.३४	६८०.१६	(-)१११.१८
एकूण - डी	**२५१५.७०**	**२२८५.६४**	(-)२३०.०६
बस विभाग (शिल्लक/तूट)	(-)१०६१.९२	(-)९९०.१०	(-)७१.८२
(II सी - II डी)			
उपक्रमाची शिल्लक/तूट	(+)८६.२०	(+)२४२.४६	(+)१५६.२६

२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षामधील रु. २४२.४६ कोटी एवढया शिल्लक रकमेच्या तुलनेत २०१५-२०१६ या वित्तीय वर्षाकरिता उपक्रमाच्या अंतिम लेखा रु. ८६.१९ कोटी एवढी शिल्लक दर्शवित आहेत.

वरील तक्त्यावरुन असे दिसून येईल की,२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षाकरिता विद्युत पुरवठा विभागाच्या बाबतीतील उत्पन्नाची तुलना करता आस्थापना खर्चाची टक्केवारी २१.६८ टक्के व बसविभागाच्या बाबतीत आस्थापना खर्चाची टक्केवारी १२५ टक्के आहे.

या संदर्भातील तपशीलवार विनियोग परिशिष्ट इ-४ अंतर्गत दर्शविण्यात आले आहे.२०१५-२०१६ आणि २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षाकरिता विद्युत पुरवठा व बस विभाग या दोन्ही विभागांच्या बाबतीतील उत्पन्न व खर्चाच्या मुख्य बाबी पुढीलप्रमाणे आहेत :

उत्पन्नाचे विश्लेषण :

I. **विद्युत पुरवठा उत्पन्न : मुख्य शीर्षे**

(रु कोटीमध्ये)

अनु.क्र.	तपशील	२०१५-२०१६	२०१६-२०१७	वाढ / घट
ए	वीजमापकाद्वारे विद्युत ऊर्जेची विक्री	४८३७.५५	४४३०.९९	(-)४०६.५६
बी	मार्गप्रकाश दिव्यांची दुरुस्ती व देखभाल	२९.८६	४०.७७	(+)१०.९१
सी	अन्य जमा	४६.४६	५०.३६	(+)३.९०
डी.	सर्वसाधारण प्रशासनाचा हिस्सा	९.४७	७.९६	(-)१.५१
	एकूण	**४९२३.३४**	**४५३०.०८**	**(-)३९३.२६**

II. **बस विभागाचे उत्पन्न : मुख्य शीर्षे**

(रु कोटीमध्ये)

अनु.क्र.	तपशील	२०१५-१६	२०१६-१७	वाढ / घट
ए	प्रवाशांपासून मिळकत	१३६४.०३	११९४.०२	(-)१७०.०१
बी	बृ. मु. महानगरपालिका अनुदान	—	–	–
सी	अन्य जमा	७७.२३	९०.३४	(+)१३.११
डा	सर्वसाधारण प्रशासन	१२.५२	११.१८	(-)१.३४
	एकूण	**१४५३.७८**	**१२९५.५४**	**(-)१५८.२४**

खर्चाचे विश्लेषण :

I. **विद्युत पुरवठा खर्च : मुख्य शीर्षे**

(रु कोटीमध्ये)

अनु.क्र.	तपशील	२०१५-१६	२०१६-१७	वाढ / घट
ए	विद्युत ऊजेच्या खरेदीचा खर्च	२१०१.३०	1769.25	(-)332.05
बी	महाराष्ट्र राज्य विद्युत पारेषण कंपनी मर्या. (एमएसइटीईएल) या व्यवसायसंस्थचे पारेषण आकार	२२७.०२	201.80	(-)25.22
सी	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण मर्या. (एमएसइडीसीएल) या व्यवसायसंस्थेचे राखीव आकार	१०७.२२	107.10	(-)0.12
डी	बाहय स्त्रोतांकडून विद्युत ऊर्जेची खरेदी	२६४.५०	236.29	(-)28.21
इ	अंतर्गत निधीवरील व्याज	–	-	-
एफ	समभागावरील परतावा	–	-	-
जी	व्याज आकार	१५४.९६	115.90	(-)39.06
एच	घसा-याकरिता तरतूद	१०४.६१	106.26	(+)1.65
आय	सर्वसाधारण प्रशासन खर्च	७९.१५	70.61	(-)8.54
जे	वितरण आणि अन्य खर्च	६६८.९९	642.65	(-)26.34
के	स्वेच्छानिवृत्ती योजनेअंतर्गत भरपाई	-	-	--
एल	अंतरिम सहाय्य	३५.०५	3.09	(-)31.96
एम	बोनस ऐवजी सानुग्रह अनुदान	४.७३	4.22	(-)0.51
एन	कर्मचा-यांकरिता विशेष लाभ	–	--	--
ओ	उपदान	२७.६९	40.35	(+)12.66
	एकूण	**३७७५.२२**	**3297.52**	**(-)477.70**

II. बस विभाग खर्च : मुख्य शीर्षे

(रु कोटीमध्ये)

अनु.क्र.	तपशील	२०१५-१६	२०१६-२०१७	वाढ/घट
ए	इंधन तेल व प्रवर्तनीय सामग्री, वंगण आणि टायर्स	३९७.२३ २५.४८	३६५.३३ २१.३४	(-)३१.९० (-)४.१४
बी	घसारा	३४.३०	३६.०५	(+)१.७५
सी	व्याज आकार,	१००.०३	९४.१९	(-)५.८४
डी	सर्वसाधारण प्रशासन खर्च	१२३.९२	११२.७१	(-)११.२१
इ	दैनंदिन खर्च आणि, दुरुस्ती/देखभाल	१५१८.९०	१४३१.५७	(-)८७.३३
एफ	स्वेच्छानिवृत्ती योजनेअंतर्गत प्रदान	-	-	-
जी	अंतरिम सहाय प्रदान	१३६.५१	३३.९७	(-)१०२.५४
एच	सानुग्रह अनुदान प्रदान	१६.८६	१७.८५	(+)०.९९
आय	बसवाहक/चालकाचे दैनंदिन वेतन	-	-	-
जे	प्रवासी विमा निधी	७.६०	८.४३	(+)०.८३
के	उपदान	१५४.८७	१६४.२०	(+)९.३३
	एकूण	**२५१५.७०**	**२२८५.६४**	**(-)२३०.०६**

	बी) अर्थसंकल्प अंदाजासहित उत्पन्न व खर्चाबाबतची तुलना (रु कोटीमध्ये)					
तपशील	अर्थसंकल्प अंदाज		सुधारित अंदाज		प्रत्यक्ष	
	२०१५-१६	२०१६-१७	२०१५-१६	२०१६-१७	२०१५-१६	२०१६-१७
उत्पन्न	७१८५.५६	६६६६.५२	६६९७.६५	६११६.९१	६३७७.१२	५८२५.६२
खर्च	६४४९.८५	६६६६.५१	६५४३.८१	६०८८.३९	६२९०.९२	५५८३.१६
शिल्लक/तूट	**(+) ७३५.७१**	**(+)०.०१**	**(+) १५३.८४**	**(+)२८.५२**	**(+) ८६.२०**	**(+)२४२.४६**

सी) भांडवली खर्च

२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षाकरिता भांडवली खर्चाअंतर्गत सुधारित अर्थसंकल्प अनुदानानुसार मंजूर करण्यात आलेली रक्कम रु.४२३.१४ कोटी एवढी होती. प्रस्तुत वर्षामध्ये रु.१४४.६३ कोटी एवढा प्रत्यक्ष भांडवली खर्च झाला असून हा खर्च सुधारित अर्थसंकल्पीय रकमेच्या ३४.१८% टक्के एवढा काढण्यात आला.

विभाग	२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षाकरिता भांडवली कामांकरिता सुधारित अनुदान (रु.कोटींमध्ये)	२०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षाकरिता एकूण प्रत्यक्ष भांडवली खर्च (रु.कोटींमध्ये)	उपयोजित टक्केवारी
सर्वसाधारण प्रशासन	६.४६	१.८४	२८.४८
विद्युत पुरवठा	१८५.०५	१२१.५१	६५.६६
बसगाडया	२३१.६३	२१.२८	९.१९
एकूण	**४२३.१४**	**१४४.६३**	३४.१८

डी) मत्ता आणि दायित्वे यामधील बदल

दिनांक ३१-०३-२०१७ रोजी उपक्रमाच्या एकूण मत्ता आणि दायित्त्वाचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे :

मत्ता :

(रु.कोटींमध्ये)

तपशील	दि.३१-०३-२०१६ रोजीची मत्ता	प्रस्तुत वर्षातील अतिरिक्त/वजा	प्रस्तुत वर्षातील निर्लेखित केलेल्या मत्ता/जमा	दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजीची शिल्लक
स्थिर मत्ता				
सर्वसाधारण प्रशासन	९६.०२	१.८४	०.३५	९७.५१
विद्युत पुरवठा	२२४४.४४	१२१.५०	१२.६२	२३५३.३२
बसगाडया	११३५.८९	२१.२	४७.३२	११०९.८५
ढोबळ स्थिर मत्ता	३४७६.३५	१४४.६२	६०.२९	३५६०.६८

(रु.कोटींमध्ये)

	तपशील	दि.३१-०३-२०१६ रोजीची मत्ता	प्रस्तुत वर्षातील अतिरिक्त/वजा	प्रस्तुत वर्षातील निर्लेखित केलेल्या मत्ता/जमा	दिनांक ३१.०३.२०१७ रोजीची शिल्लक
	वजा: संचित घसारा	१७१७.६७	९१.६३	–	१८०९.३०
	अधिक : प्रगतीपथावरील कामे	३६.६१	५६.०६	६३.५५	२९.१२
ए	निव्वळ स्थिर मत्ता	१७९५.३०	१०९.०५	१२३.८४	१७८०.५०
बी	गुंतवणूक	५४.९९	२०.२९	१५.४५	५९,८३
सी	चालू मत्ता	६१४.६९	३५९७३.८०	३५८६८.६६	७१९.८३
डी	सरकारी रोखे	०.०३	०.००	०.००	०.०३
इ	तूट	२१४८.०४	९९०.५०	१३७९.४३	१७५९.११
	एकूण मत्ता	**४६१३.०६**	**३७०९३.६२**	**३७३८७.३६**	**४३१९.३२**

<u>दायित्व :</u>

(रु.कोटींमध्ये)

	तपशील	३१.०३.२०१६ पर्यंतची शिल्लक	प्रस्तुत वर्षातील जमा	प्रस्तुत वर्षातील वजात	दि.३१.०३.२०१७ रोजीची शिल्लक
ए	कर्ज				
	i) सार्वजनिक कर्ज	–	–	-	-
	ii)महापालिकेकडून मिळालेली तात्पुरती अग्रीम रक्कम	१०४०.३३	–	३७५.९७	६६४.३६
	iii)डीपीडीसी	–	–	–	–
	iv)कॅनरा बँक	२५.००	५.००	३०.०	–
	v) ए) एमयुटीपी अंतर्गत जागतिक बँकेचे कर्ज	६३.३१	–	४.५२	५८.७९
	vi) वित्तीय संस्थाचे अल्प मुदतीचे कर्ज	७२१.५०	१९७२.००	१८१४	८७९.५०
	vii) एपीडीआरपी कर्ज	२०.०५	–	२.२१	१७.८४
	viii) आरईसी कर्ज	१३४.१०	१०५.९८	–	२४०.०८
	एकूण - ए	**२००४.२९**	**२०८२.९८**	**२२२६.७१**	**१८६०.५७**

(रु.कोटींमध्ये)

	तपशील	३१.०३.२०१६ पर्यंतची शिल्लक	प्रस्तुत वर्षातील जमा	प्रस्तुत वर्षातील वजात	दि.३१.०३.२०१७ रोजीची शिल्लक
बी	**निधी**	२७२९.०२	१७७.५४	६०.०४	२८४६.५२
	वजा:				
	संचित घसारा	१७१७.६७	९१.६३	–	१८०९.३०
	निव्वळ - बी	**१०११.३५**	**८५.९१**	**६०.०४**	१०३७.२२
सी	चालू दायित्त्व	**१५९७.३८**	**११५६८.७०**	**१५७१४.७१**	१४२९.५३
डी	सरकारी रोखे	०.०३	–	–	०.०३
इ	किमान रोख शिल्लक आवश्यक	०.०१	–	–	०.०१
	एकूण दायित्त्व	**४६१३.०६**	**१३६८३.८३**	**१३४८१.७२**	**४३१९.३२**

इ) <u>वर्षनिहाय अदत्त स्थिती</u> :

i) दिनांक ३१-०३-२०१७ रोजीची विविध प्राधिकरणानुसार एकूण अदत्त रकमेची स्थिती पुढीलप्रमाणे आहे :

(रु.कोटींमध्ये)

प्राधिकरण	**दिनांक ३१ पर्यंतची शिल्लक**		
	मार्च, २०१५	**मार्च, २०१६**	**मार्च, २०१७**
मुंबई महानगरपालिका	१.०५	१.५०	१.९३
पोलिस आयुक्त	२३.४८	३०.८८	२३.२०
परिवहन आयुक्त	-	-	-
शासन	१.४३	०.९५	१.२४
सर्वसाधारण	५१.८३	६३.१६	७१.७१
एकूण	**७७.७९**	**९६.४९**	**९८.०८**

ii) दिनांक ३१-०३-२०१७ रोजीप्रमाणे प्राप्त होण्याजोगे असलेल्या देयकाचे वर्ष-निहाय वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे आहे :

(रु.कोटींमध्ये)

अनु. क्र.	प्राधिकरण	१ वर्षाहून कमी कालावधीची देणी	१ वर्षापेक्षा अधिक परंतु तीन वर्षापेक्षा कमी असलेली देणी	तीन वर्षापेक्षा अधिक कालावधी-करिता असलेली देणी	एकूण
१	मुंबई महानगरपालिका	०.३४	०.५५	१.०४	१.९३
२	पोलिस आयुक्त	१२.४३	१०.६८	०.०९	२३.२०
३	परिवहन आयुक्त	-	-	-	-
४	शासन	०.७२	०.१७	०.३५	१.२४
५	सर्वसाधारण	३६.२४	२०.१७	१५.३०	७१.७१
	एकूण	**४९.७३**	**३१.५७**	**१६.७८**	**९८.०८**